

Innspill og merknader til planprogram til kommuneplanens arealdel 2022-2034 for Tjeldsund

Det er totalt kommet inn 14 innspill/merknader, i tillegg til de fra råd og utvalg. Forslag på planprogram til kommuneplanens arealdel har vært til orientering og behandling i kommunens politiske råd og utvalg.

I dette dokumentet er flere av innspillene i form av forkortede versjoner, alle innspill slik de er tilsendt vil legges ved i denne saken.

Innspillene er sortert inn i to tabeller, hvorav den ene viser innspillene fra kommunens politiske råd og utvalg. Det gjøres oppmerksom på at saken ble meldt opp til Grov/Sandstrand kommunedelsutvalg som hadde oppført planlagt møte 19.04.22 – det er ikke kommet innspill per 23.05.2022. Kommunedelsutvalgene fra Kongsvik, Ramsund og Skånland hadde ikke oppført planlagte møter. Barnas representant i plansaker fikk tilsendt mail med orientering på planstart og planprogram som lå til høring/offentlig ettersyn 18.03 – det er ikke kommet innspill per 23.05.2022. Det vil derfor være viktig i det videre arbeidet at medvirkningen i løpet av planprosessen sikrer innspill fra de ulike kommunedelene/bygdene.

Andre tabell er sektormyndigheter og andre innsendere.

Råd og utvalg i Tjeldsund kommune		
Nr.	Avsender	Innspill/merknad og planleggers kommentarer
1	Rådet for funksjonshemmede	
	28.03.2022 v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	Innspill/merknad RFF- 08/22 Vedtak: 1. Viser til vedlagt forslag på planprogram for kommuneplanens arealdel. 2. Forslag til planprogram tas til orientering Kommentar Tas til orientering
2	Levekårsutvalget	
	22.04.2022 v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	Innspill/merknad LKU- 19/22 Vedtak: 1. Viser til vedlagt forslag på planprogram for kommuneplanens arealdel. 2. Forslag til planprogram tas til orientering. 3. Levekårsutvalget foreslår at kommunedelsutvalgene bes om å arrangere møter hvor det utarbeides forslag til kommuneplanens arealdel for sitt aktuelle område. Kommentar Tas til orientering

3	Eldrerådet	
	09.05.2022 v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<p>Innspill/merknad</p> <p>ELDR- 10/22 Vedtak: Eldrerådet ber om at det i planprogrammet legges til et punkt 6.5 Registrering av Eldretråkk/Seniortråkk.</p> <p>Eldretråkkregistrering er et verktøy der man kartlegger nærmiljøet for hva som fungerer godt/dårlig for eldre. Det gir en oversikt over hvor de eldre går og hvor det er gode veier/stier som er universelt utformet og gir mulighet for å sette seg ned for en hvil, hvor det finnes eller mangler lys, treningsmuligheter og tilgang på toalett.</p> <p>Eldretråkk vil være et viktig verktøy for utarbeidelse av arealdelen, men også for fremtidig behandling av arealplaner. Det vil også være en viktig medvirkningsarena for eldre i forbindelse med kommuneplanens arealdel.</p> <p>Kommentar</p> <p>Det er lagt til et nytt punkt «6.5 Registrering av eldretråkk/seniortråkk», medvirkningen legges også inn i under «3.3 Planlagt medvirkning i planprosessen ved ny arealdel» i tabellen under <i>Digital medvirkning og Fysisk medvirkning</i>. Den settes i begge kolonnene, da man i samråd med Eldrerådet eller pensjonistforeningene finner beste metode for gjennomføring – digitalt eller fysisk, eller en kombinert løsning.</p>
4	Ungdomsrådet	
	09.05.22 v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<p>Innspill/merknad</p> <p>UNG- 13/22 Vedtak: 1. Viser til vedlagt forslag på planprogram for kommuneplanens arealdel. 2. Forslag til planprogram tas til orientering.</p> <p>Kommentar</p> <p>Tas til orientering.</p>

Sektormyndigheter og andre innsendere

Nr.	Avsender	Innspill/merknad og planleggers kommentarer
1	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)	
	18.03.2022 v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<p>Innspill/merknad</p> <p>1. Automatisk tilbakemelding. Statsforvalteren følger opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Statsforvalter har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.</p> <p>Kommentar</p> <p>1. Tas til orientering.</p>
2	Sámediggi / Sametinget	

	<p>23.03.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Innspill/merknad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven (pbl) er å sikre naturmangfoldet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jf. §3-1. Viser i den anledning til Sametingets planveileder som aktivt bør anvendes. Det anbefales videre å henvise til denne i planprogrammets kap. 5 under <i>føringer for planarbeidet</i>. 2. Savner en plan på hvordan kommunen skal sikre en aktiv medvirkning for den samiske befolkningen, herunder også samiske barn (viser bla. til ansvar etter ILO konvensjonen nr. 169). Det bør i planprogrammet vises at representanter for samiske interesser skal aktivt gis mulighet til å medvirke i kommuneplanens arealdel. Sametinget gir forslag på medvirkningsaktører og informasjonspunkter som bør oppsøkes i arbeidet. 3. Minner på konsultasjonsplikt ovenfor representanter for berørte samiske interesser (sameloven kap 4, §4-4). 4. Sametinget ønsker at det samiske språket tas i bruk i flere sammenhenger på alle plan i samfunnet. Sametinget forventer at Dielddanuori suohkan / Tjeldsund kommune innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av sitt planverk. 5. Kommunen har ansvaret for å identifisere, verdsette og forvalte kulturminner i tråd med nasjonale mål, jf. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Sametinget har kulturminnemyndighet for samiske kulturminner, og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen. 6. Minner på at alle samiske kulturminner fra år 1917 og eldre er automatisk freda ifølge kulturminneloven §4 annet ledd.
		<p>Kommentar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sametingets planveileder skal benyttes aktivt i planarbeidet med arealdelen, og denne henvises til i kapittel 5 i planprogrammet under «oversikt over aktuelle føringer i planarbeidet», videre under «nasjonale føringer». 2. under kapittel 3 Medvirkning, videre 3.3 «Planlagt medvirkning i planprosessen ved ny arealdel». Under tabellen for Fysisk medvirkning er det satt opp en generell bolk for tematiske møter med alle relevante aktører. Denne favner bredt, og er tiltenkt at man skal kunne legge opp til møter der man får signaler om behov. Det er satt inn et nytt punkt for å understreke at medvirkning for samiske interesser skal sikres og gjennomføres: «Møter med representanter for samiske interesser, reindriftsnæringen og samiske barn og unger». Mer detaljert medvirkningsopplegg vil informeres om på kommunens hjemmeside og facebookside, og kommer fortløpende (informeres om i planprogrammet 3.1 <i>Viktige plattformer for informasjon om medvirkning og planprosessen</i>). 3. Tas til orientering. Under kapittel 3 Medvirkning, videre 3.3 «Planlagt medvirkning i planprosessen ved ny arealdel». Konsultasjoner er lagt inn i tabellen under <i>Lovpålagt</i>, for å understreke lovkravet. 4. Tas til orientering. 5. Tas til orientering. I kommunal planstrategi for Tjeldsund i perioden 2020-2024 er en kulturminneplan blant prioriterte planer for perioden. Innspill tas med til dette arbeidet. 6. Tas til orientering.
3	Odd Are Hansen (Tjeldsund SV)	
	06.04.2022	<p>Innspill/merknad</p>

	<p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viser til at lov om konsultasjon i forhold til samiske interesser ikke er nevnt i dokumentet. Forslag om at dette kan nevnes under oversikten over aktuelle føringer i planarbeidet. 2. Spørsmål om kommunen har tanker eller en plan om hvordan rettigheten til konsultasjoner for det samisk i planarbeidet skal oppfylles. <p>Kommentar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultasjoner er lovpålagte oppgaver i kommunens forvaltning, og skal følges. Under kapittel 3 Medvirkning, videre 3.3 «Planlagt medvirkning i planprosessen ved ny arealdel», legges det inn et nytt punkt for å understreke at medvirkning for samiske interesser skal sikres og gjennomføres: «Møter med representanter for samiske interesser, reindriftsnæringen og samiske barn og unger». Konsultasjoner er lagt inn i tabellen under <i>Lovpålagt</i>, for å understreke lovkravet. Mer detaljert medvirkningsopplegg vil informeres om på kommunens hjemmeside og facebookside, og kommer fortløpende (informeres om i planprogrammet 3.1 Viktige plattformer for informasjon om medvirkning og planprosessen). 2. Det følger av § 4-4 første ledd at det skal konsulteres «i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte». Bestemmelsen innebærer at det kan bli aktuelt å konsultere om nye tiltak og tiltak som innebærer en endring eller utvidelse av et tidligere tiltak. Det må derfor vurderes i konkrete tilfeller, med vurdering av hvem som konkret vil bli berørt. Vurderingen av dette må derfor tas løpende i planprosessen – i de tilfeller vil det sendes ut forespørsel på om noen ønsker å benytte seg av konsultasjonsretten. Det vises videre til at representanter selv kan fremsette krav om konsultasjon der tiltak/planer kan/vil berøre deres interesseområder.
4	<p>Kystverket</p> <p>11.04.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Innspill/merknad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planarbeidet i Tjeldsund kommune kan ha konsekvenser for sjøtransportens rammevilkår, og Kystverket har da rett og plikt til å delta i planleggingen, jf. plan- og bygningsloven § 3-2 tredje ledd. 2. havn: <ol style="list-style-type: none"> a) Tjeldsund kommune har begrenset med havnevirksomhet innenfor planområdet. Likevel har kommunen betydningsfulle sjøområder som er mulig å utvikle. Det er viktig at havnenes muligheter til å drive sikkert og effektivt ikke utfordres. Det er også viktig at havnene har muligheter for å utvide sin virksomhet. b) God og effektiv tilførselsvei til havnene må sikres i det videre planarbeidet slik at havnenes funksjon som logistikkknutepunkt ivaretas. Kommunen må sikre det maritime næringslivet tilgang til tilstrekkelig næringsareal med sjøtilgang. Også slike areal må ha god og effektiv tilførselsvei c) Kystverket forutsetter at det ikke legges til rette for tiltak/arealbruk, herunder støymfintlig bebyggelse, som kan komme i konflikt med effektiv drift av havnen(e). 3. farleder og ferdseil: <ol style="list-style-type: none"> a) Farleden gjennom Tjeldsundet er en viktig og relativt sterkt trafikkert farled. Det er viktig at kommunen legger opp til at

fremtidig arealdisponering tar høyde for at hoved- og bileder forbeholdes sjøverts ferdsel.

- b) hoved- og biled er fastsatt i forskrift om farleder² som fremkommer i Kystverkets digitale kartløsning Kystinfo, og skal vises som juridiske samferdselslinjer. Det kan være hensiktsmessig å benytte arealformålet farled som enbruksformål i deler av farledene.
  - c) I kommunens sjøområde kan det være hensiktsmessig å bruke farled eller ferdselsformålet for å sikre innseiling til mindre havner og småbåthavner.
4. ankrings-, opplags- og riggområder:
- a) Ankrings-, opplags- og riggområder er områder som dekker både nasjonale, regionale og lokale behov for sikker oppankring, og er derfor viktig å ivareta i kommuneplansammenheng. Kystverket anbefaler derfor en samlet gjennomgang av arealbehovet, og at aktuell bruk til de nevnte formålene blir vurdert i kommuneplanens arealdel.
  - b) Forslag til planbestemmelse: «Innenfor ankringsområdene tillates ikke tiltak som er i konflikt med bruken av området til ankring. Eksempelvis kabler, rør, ledninger og andre tiltak som kan være til hinder for sikker forankring».
5. Navigasjonsinnretninger:
- a) Det må ikke planlegges arealbruk som kan komme i konflikt med navigasjonsveiledning i farvannet. Det er spesielt viktig at det ikke planlegges tiltak som kan skjerme for seilingssektorene fra fyrlyktene.
  - b) Det er viktig at det i plan legges til rette for nødvendig vedlikehold, nyetablering, flytting mv. av navigasjonsinnretninger langs kysten.
  - c) Forslag til planbestemmelsene for KPA (både land og sjø): «Innenfor planområdene tillates det vedlikehold og nyetablering av anlegg til navigasjonsmessig bruk, samt fjerning, jf. plan- og bygningsloven § 1-8, 4. ledd og § 11-11 nr. 4.»
6. Næringsinteresser/arealbruk i sjø:
- a) Kystverket anbefaler at kommunen i planprosessen må avklare hvordan behovene til næringer som benytter sjøtransport skal identifiseres, slik at hensynet til disse næringene kan bli vurdert opp mot hensynet til næringer som har interesse i å benytte farvannet til annet enn sjøtransport
  - b) Kystverket registrerer at planprogrammet har begrenset med temaområder til utredning i planarbeidet. Kystverket vil oppfordre til økt fokus på maritime tema som «næringsutvikling og næringsarealer», «bruk og vern av strandsone og sjøområdene», «samferdsel og maritim infrastruktur» mv.
  - c) Videre bemerker Kystverket at tema som turistfiske og levendelagringsanlegg for torsk (under 12 uker) er stadig mer aktuelle. Kystverket ber kommunen ta stilling til arealbehovet for denne næringen/aktiviteten og eventuelt innlemme det i planarbeidet.
7. Klimatilpasning: Kystverket vil presisere viktigheten av at kommunene gjør gode vurderinger knyttet til klimaendringer og arealdisponering i planen, herunder konsekvenser for maritim infrastruktur.
8. ROS/konsekvensanalyse:
- a) ROS-analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om sjøarealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer som følge av

		<p>planlagt utbygging. Resultatene av ROS-analysen innarbeides i planbeskrivelse/konsekvensutredning.</p> <ul style="list-style-type: none"> b) Etablering av tiltak i eller nær sjø og som kan få betydning for sikkerheten og fremkommelighet i farvannet skal derfor inngå i utredningsarbeidet c) Gjennom planmedvirkning vil vurderingen om hvorvidt planforslaget kan få konsekvenser for sikkerhet og ferdsel i hoved- eller biled være sentralt for Kystverket. d) Ønsker å minne om at det for områder i sjø kan knyttes bestemte krav om konsekvensutredning til arealformål, jf. plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 2 og 6 <p>9. Nasjonal transportplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Der er i Tjeldsund kommune to planlagte samferdselstiltak i første seksårsperiode i gjeldende Nasjonal transportplan 2022-2033: OPS-prosjektet Hålogalandsveien og Farvannstiltak i Bognes-Tjeldsund-Harstad-prosjektet b) Vi oppfordrer kommunen til å spille inn relevante tiltak i sjø eller tiltak knyttet til sjøtransporten til Kystverket i forbindelse med rullering av Nasjonal transportplan eller når kommunen ser et fremtidig utbedringsbehov. c) Kystverket ber kommunen om at det i arbeidet med kommuneplanens arealdel legges til rette for tiltaket/tiltakene i Nasjonal transportplan. d) Av erfaring fra arbeid med havneprosjekter vet vi at det kan oppstå deponibehov for dumping av masser, enten i sjø eller på land. Kystverket anbefaler at det legges til rette for deponiområder i planarbeidet. <p>10. Oppsummering: Kystverket viser til våre faglige råd og innspill i dette brevet, og ber om at det tas hensyn til disse i planarbeidet.</p>
		<p>Kommentar</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Tjeldsund ønsker god dialog med Kystverket i de anledninger planarbeidet kan ha konsekvenser for sjøtransportens rammevilkår. 2. (a-c) Tas til orientering 3. (a-c) Tas til orientering 4. (a-b) Tas til orientering 5. (a-c) Tas til orientering. Planbestemmelse som ønskes innarbeidet for både land og sjø søkes ivarettatt i planarbeidet. 6. (a-c) Tas til orientering. I arbeidet med arealdelen er det innledningsvis tenkt revisjon av landarealene, mens Kystplan II tenkes videreført for sjøarealene. Det kan likevel ses nødvendig med gjennomgang av Kystplan II, og det må i løpet av arealdelprosessen vurderes om dette gjøres innad denne planprosessen eller i etterkant. Land- og sjøarealer skal likevel ses i sammenheng. 7. tas til orientering 8. (a-d) Tas til orientering 9. (a-d) Tas til orientering 10. Tas til orientering. Innspill fra Kystverket vil være en sentral del i gjennomgang og vurdering av Kystplan II som forvalter sjøarealene.
5	<p>Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)</p> <p>20.04.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Innspill/merknad</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Viser til deres uttalelse til høring av kommuneplanens samfunnsdel, datert 21. januar 2022. Kommunen oppfordres til å vurdere om de har tilstrekkelig tilgang til byggeråstoff for å møte fremtidig utvikling,

		<p>gjenvinning av overskuddsmasser, utvidelse av eksisterende uttak, og en strategi for å hindre båndlegging av kalkforekomster. DMF ser ikke at dette er vurdert i planprogram for arealdelen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. DMF anbefaler at områder med etablerte uttak og konkrete planer for utvinning avsettes med formål <i>råstoffutvinning</i> i arealdelen. 3. Bør unngå å planlegge ny arealbruk som båndlegger arealer i nærheten av områder som på lengre sikt kan være aktuelle for råstoffutvinning. 4. Forekomster som kan bli viktige eller er ønskelig å ivareta for fremtiden kan synliggjøres med hensynssone i planen (pbl §11-8 c) – Hensynssone H590. DMF forventer at kommunen vurderer å benytte hensynssone der det er forekomster med nasjonal betydning. 5. DMF gir forslag til krav i utforming av bestemmelser til ny arealdel (Forslagene vises i uttalelsen som følger saken). 6. Dersom registrerte forekomstområder med mineralressurser berøres, er det en forutsetning at mineralressurser inngår som tema i konsekvensutredningen for å kunne identifisere vesentlige virkninger på viktige mineralressurser som følge av forslag til ny arealbruk. Kommunen bør også vurdere om det finnes relevante avbøtende tiltak dersom kommunen anbefaler ny båndlegging. 7. Generell veiledning/oppfordring at god og langsiktig planlegging kan resultere i mer effektiv og klimavennlig utvinning av mineralske ressurser – f.eks. bør legge opp til kortest mulig distanser for transport av byggeråstoff. Viser her til <i>DMF - Harde fakta om mineralnæringen 2020</i>. <p>Kommentar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det er kommet nye punkter tilknyttet mineralforvaltning i kap 6.2 under <i>hensynssoner</i> og kap 6.3 under <i>bebyggelse og anlegg</i>. 2. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 3. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 4. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 5. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 6. Tas til orientering. 7. Tas til orientering.
6	<p>Forsvarsbygg</p> <p>27.04.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Innspill/merknad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viser til deres innspill (dat. 24.11.2020) ved høringen av kommuneplanens samfunnsdel: la vekt på behovet for tett dialog i det fremtidige arbeidet med revisjon av arealdelen for å sikre Forsvarets arealbruksinteresser. I forbindelse med utarbeidelsen av ny arealdel er det behov for videre dialog for å sikre riktige arealformål, avgrensning og tilhørende hensynssoner der de kan angis på offentlige kart. 2. Det vises til at det ikke er nevnt hvilke andre planer som vurderes revidert/tatt inn/oppheves i arbeidet med arealdelen. Hvilke planer som skal revideres bør komme tydelig frem i det videre planarbeidet. 3. Det gis konkrete og utdypende innspill (Innspilllets fulle lengde ses i vedlegg) - oppsummert er disse: <ol style="list-style-type: none"> a) Ramsund Orlogsstasjon må sikres med riktig arealformål hvis kommunedelplan skal revideres b) Det militære forbudsområde i Ramsund må tegnes inn iht. vedtatt forskrift hvis kystzoneplan skal revideres. Det må

		<p>knyttes bestemmelser til forbudsområde (H740) med henvisning til forskriften.</p> <p>c) V01 Hallarvik bør tas ut som akvakulturområde hvis kystsoneplan skal revideres. Det bør ikke åpnes opp for akvakulturanlegg i nærheten av eller i innseilingen til Ramsundet.</p> <p>d) Ramnes skyte- og øvingsfelt (SØF) må sikres med riktig arealformål i kommuneplanens arealdel. Hvis kommunen ønsker det kan eventuelle godkjente støysoner fra ny revidert utslippstillatelse oversendes når de foreligger. Godkjent støysoner kan legges inn som hensynssoner i kommuneplanens arealdel.</p> <p>e) Det må innarbeides sikkerhetssoner knyttet til Forsvarets anlegg i Skoddeberg og Ramnes. Til sikkerhetssonene (H350) må det knyttes bestemmelser som gir restriksjoner for utbygging av sivil bebyggelse. Forsvarsbygg vil oversende oppdaterte hensynssoner når nye beregninger foreligger.</p> <p>f) Støysoner fra Evenes/Narvik lufthavn og Evenes flystasjon innarbeides i kommuneplanens arealdel med bestemmelser som angitt i statlig reguleringsplan.</p> <p>4. Andre eiendommer/bygg eid av forsvaret – positivt å opprettholde LNFR uten spredt bebyggelse rundt flere militære objekter</p> <p>5. Generell saksbehandling – viktig å opprette tidlig dialog med Forsvarsbygg om alle søknadspliktige tiltak i nærheten av Forsvarets anlegg</p>
		<p>Kommentar</p> <p>1. Tjeldsund er i kontakt med Forsvarsbygg for dialogmøter i arbeidet med arealdelen.</p> <p>2. Det er kommet nytt punkt i planprogrammet i kap 6.1 som sier noe mer om gjeldende planverk og behovet for gjennomgang av reguleringsplaner. Etter en skjematisk vurdering av gjeldende planer vil man vite mer hvilke som tenkes videreført, innarbeidet i KPA eller opphevet.</p> <p>3. (a-f): Tas til orientering. Innspill bringes med til dialogmøter, og utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.</p> <p>4. Tas til orientering. Innspill bringes med til dialogmøter, og utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.</p> <p>5. Tas til orientering.</p>
7	<p>BIVDU</p> <p>27.04.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Innspill/merknad</p> <p>1. Generelt innspill til kommuner med sjøsamisk bosetning som skal revidere arealplan. Overordnet hensyn til bestående rettigheter og det materielle grunnlag for samisk kultur – viktig å sikre tilstrekkelig deltakelse/medvirkning i planprosessene. Her vil konsultasjonsordningen iht. sameloven kap 4 være en viktig forutsetning.</p> <p>2. BIVDU vil informere om at hensynet til rettighetshavere i fiske (også laks) blir ivaretatt. Det informeres om at retten til fiske i denne sammenheng har beskyttelse i internasjonal minoritets- og urfolksrett. Rettighetshavere i fiske (også sjølaksefiske) i sjøsamiske områder skal hensyntas på lik linje med øvrige private rettigheter.</p> <p>3. BIVDU vil iht. sitt formål om å ivareta urfolksinteresser, gjennomføre konsultasjoner i alle saker som vil eller kan påvirke fiske i samiske områder.</p>

4. BIVDU ønsker med sitt innspill å medvirke og konsulteres i arbeidet med planprogram for kommuneplanens arealdel.
5. BIVDU forutsetter at all statlig, fylkeskommunal og kommunal forvaltning som angår all arealdisponering i sjø og på land, etter dette varsles til BIVDU, slik at eventuelle nødvendige konsultasjoner kan sikres.
6. Kunnskapsgrunnlaget må synliggjøre de berørte fiskerienes bruk og behov, samt de planlagte tiltaks mulige konsekvenser og virkninger for disse fiskeriene. Kunnskapsgrunnlaget skal også omfatte lokal kunnskap og vurderingen av disse.
7. Oppdrettsnæringen må etableres og drives på en måte der en ikke kun tar hensyn til et positivt økonomisk resultat, men også oppfyller dagens normer når det gjelder bosetting, miljø og bærekraft. Blant dette hensynta det tradisjonelle fisket, og bevare det biologiske mangfoldet på kysten og i fjordene.
8. Ved utarbeidelse av ny, ved revidering av, eller dispensasjoner fra eksisterende kommuneplan (arealdel) som har med etablering og drift av oppdrettsanlegg, vil BIVDU ha fullt innsyn i alle opplysninger og konsekvensutredninger som kommunen har gjennomført.
9. BIVDU ber kommunene om å informere om relevante prosesser, og at det tas kontakt dersom det er ønskelig med ytterligere informasjon eller samtale rundt hensynene som vises til i deres innspill.

Kommentar

1. Tas til orientering. Under kapittel 3 Medvirkning, videre 3.3 «Planlagt medvirkning i planprosessen ved ny arealdel», legges det inn et nytt punkt for å understreke at medvirkning for samiske interesser skal sikres og gjennomføres: «Møter med representanter for samiske interesser, reindriftsnæringen og samiske barn og unger». Konsultasjoner er lagt inn i tabellen under Lovpålagt, for å understreke lovkravet.
2. Tas til orientering.
3. BIVDU vil inviteres til konsultasjoner i saker som vil eller kan påvirke fiske i samiske områder, iht. sameloven kap 4.
4. Det følger av § 4-4 første ledd at det skal konsulteres «i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte». Bestemmelsen innebærer at det kan bli aktuelt å konsultere om nye tiltak og tiltak som innebærer en endring eller utvidelse av et tidligere tiltak. Det må derfor vurderes i konkrete tilfeller, med vurdering av hvem som konkret vil bli berørt. Et planprogram er kun en «plan for planen» og er således ikke en konkret beslutning/tiltak. Det understrekes likevel at utforming av arealdelen (planforslag + endelig plan) kan få tilfeller med behov for konsultasjon.
5. Tjeldsund vil følge de bestemmelser til konsultasjon som følger av sameloven kap 4
6. Tas til orientering. I planprogrammet er det tenkt medvirkning for representanter for samiske interesser. Medvirkning og kunnskapsgrunnlag tilknyttet dette temaet vil kunne inngå her. Samme gjelder evt. konsultasjoner tilknyttet dette.
7. Tas til orientering.
8. BIVDU kan ved henvendelse til kommunen få innsyn til etterspurte informasjon, etter de regler som fremkommer av offentleglova (se særlig kap 2 om innsyn).
9. I planprosessen vil hovedkanaler for informasjon på medvirkning være kommunens hjemmesider og Facebookside, det oppfordres til å følge med her. I de tilfeller der tema/saken direkte berører BIVDUs

		interesseområder vil invitasjon eller evt. konsultasjon kunne sendes direkte til organisasjonen.
8	AVINOR	
	29.04.2022	Innspill/merknad
	v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<ol style="list-style-type: none"> 1. siden deler av Harstad/Narvik lufthavn ligger i Tjeldsund kommune, burde det tas inn et punkt i planprogrammet som omhandler lufthavnen og hvilke konsekvenser den får for arealdelen til kommuneplanen. 2. Et areal på ca 335daa av Avinors eiendom gbnr 22/14 legges ut som lufthavnareal (se innspillet vedlegg 1 og nærmere forhold som beskrives i innspillet til dette punktet) 3. Viktig at høyderestriksjoner (innspillet vedlegg 2) rundt rullebanen og byggerestriksjonskrav (BRA-krav – innspillet vedlegg 3) for flynavigasjonsanleggene blir ivaretatt gjennom arealdelen med tilhørende bestemmelser slik Luftfartstilsynet krever (konkrete forslag til bestemmelser og hensynssone ser i innspillet fulle lengde). <ol style="list-style-type: none"> a) Restriksjonsplan og byggerestriksjonskartet (BRA-kartet) for Harstad/Narvik lufthavn må legges inn som egne hensynssoner – tilsvarende også for yttergrensene for restriksjonene. b) Det bør videre stilles krav i bestemmelsene til nye reguleringsplaner i restriksjonsområdet at høyderestriksjonene skal innarbeides og ivaretas – gjennom hensynssoner eller maksimale tillatte byggehøyder. c) Restriksjonsplan og BRA-kart legges som egne vedlegg til arealdelen 4. Det informeres at det er Avinor Flysikring As som nå gjennomfører og godkjenner alle radiotekniske vurderinger der bygg og kraner overstiger/bryter bygge restriksjoner i BRA-kart (Avinors tegning ENEV-P-09) for lufthavnen. 5. Avinor viser til konkrete bestemmelser til arealdelen som bør innarbeides i planen. Disse knytter seg til turbulensvurderinger, farlig eller veiledende belysning, forebyggende tiltak mot «birdstrike» og flystøysoner (konkrete forslag ses i innspillet fulle lengde). 6. Avinor har en forventning om at anbefalinger, hensynssoner og bestemmelser med hjemmel i gjeldende regelverk for sivil luftfart følges opp i arealdelen. Punktet med hensyn til flystøysoner er et faglig råd.
		Kommentar
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Det er tatt med nytt punkt tilknyttet sivil luftfart under 6.2, videre under «Hensynssoner». 2. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 3. (a-c) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 4. Tas til orientering. 5. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 6. Tas til orientering.
9	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	
	29.04.2022	Innspill/merknad
	v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<ol style="list-style-type: none"> 1. NVE viser til deres kartbaserte veileder for reguleringsplaner som kan benyttes når en vurderer nye arealendringer i forbindelse med kommuneplanens arealdel – gir god veiledning gjennom NVEs

		<p>fagområder og gir verktøy/inns spill til hvordan disse temaene skal ivaretas i senere planprosesser. Denne bør benyttes i forbindelse med konsekvensutredningen for arealendringene.</p> <p>2. Kommunen må vurdere om innspillene kommer til å være i konflikt med nasjonale og vesentlige regionale interesser, jf. NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging</p> <p>Kommentar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Tas til orientering.
10	<p>Mattilsynet</p> <p>29.04.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Inns spill/merkna d</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mattilsynet forventer at de hensyn som er gitt i <i>Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023</i> (vedtatt 14. mai 2019) legges til grunn i arbeidet. Viser særlig til pkt. 2.3 – gjelder vannforsyning, sikre disse i planleggingen, beskytte mot forurensning, sikre helsemessig drikkevannskilder, sikre arealer til infrastruktur 2. Samme gjelder <i>Nasjonale mål for vann og helse</i>, vedtatt av Regjeringen 22. mai 2014. Det bør framgå av planbeskrivelsen hvordan relevante nasjonale mål og forventninger blir ivaretatt i planforslaget. 3. Mattilsynet forventer også at relevante krav i plan- og bygningsloven og drikkevannsforskriften, tas inn som bestemmelser i arealplanen. Vi forventer at det lages rekkefølgebestemmelser som sikrer etterlevelse og videreføring, inn i det øvrige planarbeidet i kommunen. 4. Mattilsynet forventer at drikkevannshensynet kommer tydelig fram i arealformålene, sammen med synlige hensynssoner og klare bestemmelser. 5. Kommunen skal ha oversikt over både drikkevannskilder og avløpsanlegg, slik at alle kan få tilgang til helsemessig trygt og nok drikkevann. Drikkevannskildene må være synlig i plankartene sammen med hensynssoner og bestemmelser. For hensynssone til drikkevannskildene skal det være relevante, og i tilstrekkelig grad konkrete bestemmelser om tiltak og aktiviteter som ikke tillates. I tillegg er det ønskelig at det tas inn en generell bestemmelse om at drikkevannshensyn skal være overordnet andre samfunnsinteresser. 6. Kommuneplanens arealdel (KPA) skal ha en helhetlig kartlegging og vurdering av vann og avløp (VA). Det må utarbeides en overordnet plan for vann og avløp. KPA må samordnes med. Hovedplanen for VA, og denne skal ligge til grunn for hver enkelt reguleringsplan som utarbeides. 7. Bebyggelse og anlegg: Mattilsynet gir generell veiledning på hvordan planlegging og forvaltning kan sikre vannforsyningsystemer, slik at disse er hygienisk tilfredsstillende, hensiktsmessige og kostnads- og driftseffektive løsninger for vannforsyningen (se innspillets punkt under <i>Arealformål, bestemmelser og hensynssoner</i> punkt 3.) <ol style="list-style-type: none"> a) Der hvor KPA gir retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging, skal planbeskrivelsen også gi en særskilt vurdering og beskrivelse av tilgangen til helsemessig trygt og nok drikkevann og avløp – en konsekvensutredning (KU) – etter pbl §4-2. b) KPA må inneholde krav om at vann og avløp skal være ferdig etablert, og har sikker levering av tilstrekkelige mengder vann av drikkevannskvalitet, før boliger, fritidsboliger m.v. tas i bruk – det forventes at dette innarbeides som rekkefølgekrav og videreføres til hver enkelt reguleringsplan som utarbeides.

8. Samferdsel og teknisk infrastruktur: Vi forventer at det blir gitt rekkefølgebestemmelser for dette i kommuneplanens arealdel, og at rekkefølgebestemmelsene må videreføres til hver enkelt reguleringsplan som utarbeides. Det må foreligge en teknisk plan for vannforsyningen før det gis tillatelse til tiltaket – og utarbeides av kompetente personer. Nye vannforsyningssystem og nybygde ledningsnett må eierforhold etter fullført utbygging fastsettes gjennom utbygningsavtaler.
9. LNFR – underformål b) areal for spredt bolig- fritids- og næringsbebyggelse:
  - a) Når kommunen planlegger for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse, må det komme fram i bestemmelsene at disse skal tilkobles en drikkevannsforsyning som leverer hygienisk betryggende drikkevann og drikkevann i tilstrekkelige mengder. Det kan være tilkobling til eksisterende vannforsyninger (fellesanlegg), eller at det etableres ny vannforsyning.
  - b) Mattilsynet forventer at KPA inneholder bestemmelser, som sikrer at kommunen og eiere av vannforsyningssystem, sørger for beskyttelse av råvannskilder og vanntilsigsområder gjennom reguleringsplanen, ved at det reguleres inn beskyttelsessoner og aktivitetsbegrensninger
  - c) For det videre arbeidet med reguleringsplaner må det være bestemmelser som krever at tiltakshaver før byggestart må dokumentere at planlagt vannforsyning gir både nok og trygt drikkevann, slik det kreves av PBL § 27-1.
  - d) Før det besluttet etablert et vannforsyningssystem, er det nødvendig med prøvetaking av vannet fra kilden
  - e) KPA må ha bestemmelser som tar inn i seg at det skal søkes om plangodkjenning av etablerings- og driftsplaner for et nytt vannforsyningssystem hvis den maksimale drikkevannsproduksjonen skal dimensjoneres til å bli minst 10 m³ per døgn.
  - f) Søknad om plangodkjenning er også nødvendig hvis vannforsyningssystemet forsyner sårbare abonnenter, og da er det i tilfellet uavhengig av mengde drikkevann som skal produseres
  - g) Bestemmelsene må og ta inn i seg at vannforsyninger som leverer vann til mer enn en husstand/fritidsbolig skal registreres hos Mattilsynet.
  - h) Drikkevannskilder skal beskyttes, og regler for hvilke aktiviteter som kan tillates i hensynssonene, må fastsettes i bestemmelsene. Kommunen bør i tillegg fastsette bestemmelser for etablering av energibrønner i hensynssonene og i arealer for fremtidige drikkevannskilder
10. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone. Med underformålet ferdse, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon:
  - a) Bestemmelser bør omfatte aktiviteter som kan overføre smitte og avrenning til vassdrag, og reduserer forurensende avrenning fra arealer eller andre kilder som har utslipp til vannkilder
  - b) Drikkevannshensynet til etablerte vannforsyninger og fremtidige drikkevannskilder må komme tydelig frem i planene. Gjennom planarbeidet bør det vurderes å beskytte eventuelle kjente grunnvannsressurser eller egnede overflatevannkilder som pr. i dag ikke anvendes til uttak av

drikkevann. Dette kan gjøres ved å fastsette hensynssone etter PBL 11-8 bokstav d) - båndlegging etter andre lover, f.eks. beskyttelse av fremtidige drikkevannskilder, jf. vannressursloven § 13 fjerde ledd og vedtak etter vannforskriften.

- c) Bestemmelsene må sikre at avløpsvann ikke forurenses vassdrag og vannkilder, og at ledningsnettene er av god kvalitet.
- d) Arealplan vil også dekke sjøområdene i kommunene, men bruk og vern langs kysten skal ses i sammenheng på begge sider av strandlinjen. Planen skal ha bestemmelser for oppdrett, havbruk og beskyttelse av kystlinjen (vannforskriften). Det skal gjøres konkrete vurderinger av behovet for å sikre ulike hensyn og prioritere mellom disse, og bestemmelsene må sikre at det ikke etableres aktiviteter som forurenses vannmiljøene
- e) For fiskeri og havbruk, må bruken av arealer for ulike typer akvakultur, inklusiv mobile anlegg, avklares gjennom regionale og kommunale planer. Bestemmelsene må ta hensyn til utviklingen av ny teknologi og nye typer havbruksinstallasjoner, herunder havbruk utenfor kysten, som kan føre til at nye områder kan tas i bruk

11. Generelle bestemmelser til KPA - Hensyn til plante-helse og spredning av planteskadegjørere og floghavre i forbindelse med anleggsarbeid og flytting av masser

- a) Mattilsynet forventer at KPA inneholder bestemmelsene som sier at tiltakshaver må kontakte Mattilsynet før igangsetting av anleggsarbeid, for å få informasjon om status for ulike skadegjørere, inkl. floghavre, hvilke vilkår som gjelder og hvilke tiltak som må iverksettes. Bestemmelsene må videreføres som rekkefølgebestemmelser i reguleringsplanene.
- b) Bestemmelsene bør omfatte all bygge- og anleggsvirksomhet, etablering av bolig- og industriområder og annen anleggsvirksomhet som innebærer en risiko for å spre planteskadegjørere og ugras som måtte befinne seg i jorda

12. Generelle bestemmelser til KPA - Helse hos akvatiske dyr og mulig overføring av smitte

- a) Forventer at der det er relevant bør lages bestemmelser som vil forebygge overføring av kjent og ukjent smitte, mellom vassdrag og langs kysten med omkringliggende områder (inkludert akvakulturanlegg). Det må stilles krav til entreprenører og annen relevant virksomhet om vask og desinfeksjon av anleggsmaskiner og annet utstyr før det kan benyttes i og nært vassdrag.
- b) Bestemmelsene må inneholde krav om at Mattilsynet må kontaktes når det skal gjennomføres endringer i vassdrag som rivning av dammer, etablering av dammer, etablering av fisketrapper m.m., samt anleggsvirksomhet som berører vassdrag

Kommentar

1. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
2. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
3. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
4. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 6. Kommuneplanens arealdel (KPA) skal ha en helhetlig kartlegging og vurdering av vann og avløp (VA). I planstrategien for Tjeldsund kommune for perioden 2020-2024 er det planlagt utarbeidet hovedplan for vann i 2022 og hovedplan for avløp i 2023. 7. (a-b) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 8. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 9. (a-h) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 10. (a-e) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 11. (a-b) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 12. (a-b) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
11	Statens vegvesen 02.05.2022 v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<p>Innspill/merknad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SBAT) er innarbeidet i planprogrammets kap. 5.1 «Nasjonale føringer», og vil bli lagt til grunn for kommunens arealplanlegging - Det er bra. Utviklingen i transportsektoren er avhengig av utviklingen i arealbruken. En høyere arealutnyttelse og bevisst lokalisering av ulike virksomheter redusere transportbehovet. En aktiv regional og kommunal planlegging som samordner areal- og transportpolitikken og som reduserer transportbehovet, er nødvendig for å nå målene for miljøpolitikken. 2. Kommunen bør i planverket fremme tiltak som trykker barns bruk av sykkel og gange, fremmer sikker skolevei og hindrer trafikkfarlig foreldrekjøring til skole og fritidsaktiviteter 3. Vi ser gjerne at trafikkikkerhet som tema får en tydelig plass i planprogrammet og kommunens overordnede planer. 4. Det er viktig at kommunen gjennom sitt planarbeid ivaretar framkommeligheten og trafikkikkerheten langs vegstrekningene på best mulig måte 5. Videre ber vi kommunen være oppmerksom på økende henvendelser fra befolkning boende langs veg med utfordringer på støy og støv. Det gjelder også for boliger utenfor byggegrensene langs vegene. Dette bør tillegges vekt med tanke på spredt utbygging av boliger og fritidsbebyggelse langs vegnettet. 6. Vegvesenet anbefaler at kommunen tar stilling til og innarbeider hvilke temaer som skal utredes og eventuelt konsekvensutredes. Samferdsel, framkommelighet og trafikkikkerhet bør være relevante utredningstema i planarbeidet. 7. Vegvesenet fremmer ingen konkrete forslag til ny eller endret arealbruk, men utelukker ikke at de ved høring av fremtidig planforslag vil kunne ha innspill til foreslått arealbruk. <p>Kommentar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 2. Tas til orientering.

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Trafikksikkerhet er trukket fram under kap 7.1 <i>Konsekvensutredning (KU) og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)</i>. 4. Tas til orientering. 5. Tas til orientering. 6. Forslag til utredningstema tilknyttet samferdsel, fremkommelighet og trafikksikkerhet vurderes tatt med videre inn til planarbeidet. Oppstillingen under kap 7.1 skal være dekkende for de temaer som trekkes opp her. 7. Tas til orientering.
12	Thomas Haugland	
	02.05.2022	Innspill/merknad
	v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bør søkes penger og lages en Kommunedelplan for naturmangfold - Kartlegging naturtyper 2. Tjeldsund kommune har enda noen større sammenhengende naturområder. De bør fremdeles være urørt natur/villmark – strenge hensynssoner og nulltoleranse for hyttebygging, kraftlinjer o.l. 3. Øke antall områder for statlig sikring. Vil gi økt tilskudd til tilrettelegging. Lage prioritert liste over områder som kan være aktuell, og lage avtaler med grunneiere eventuelt oppkjøp/servituttavtale. Må være fast punkt på sjekklista ved eiendomsoverdragelser at områder vurderes med tanke på statlig gjennom forkjøpsrett 4. All hyttebygging i regulerte områder, ikke spredt. F.eks hyttebygging rundt Revvannet og Skoddebergvannet. Bevare friareal ved Skoddebergvatnet. Revelva – Krokelva 5. Oversikt tilgjengelig over areal i strandsonen, i nærheten av bygder/tettsteder (Viktig med tilgang og tilstrekkelig areal i strandsonen). Sørge for friareal i strandsonene i alle bygder og områder for hyttebygging. Viktig også at det bevares korridorer fra bebyggelse og til strandsonen, slik at man ikke må gå «over trappa» til noen for å komme til strandsonen. Må unngå slik det er i dag at svært mange får dispensasjon til bygging i strandsonen, det være seg 100m-beltet eller 30-50m langs vann og vassdrag. 6. Må være samsvar mellom gjeldende planer og det som gis av dispensasjoner i Planutvalget. Per i dag er det svært mange søknader om dispensasjon fra gjeldende plan. Samtidig vet man at de bygges mye rundt hus og hytter som ikke er søkt om, det være seg nybygg, påbygg, anneks, badstuer, grillhytter o.l., og som ikke er i henhold til gjeldende plan
		Kommentar
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 3. Tas til orientering. 4. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 5. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 6. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
13	Troms og Finnmark fylkeskommune (Tffk)	
	05.05.2022	Innspill/merknad Innspill til planprogrammet

v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram

1. Formålet med planarbeidet: planprogrammet oppgir ikke om planarbeidet skal gjelde for både land- og sjøarealene. Fylkeskommunen savner også noen overordna tema eller satsninger for arealdelen, satt opp mot de forventna satsningene og investeringene i regionen – Samfunnsdelen gir imidlertid et lite bilde på dette.
2. Planprosess og opplegg for medvirkning:
  - a) Tffk vil særlig trekke frem at politikere deltar aktivt i planprosessen og medvirkningen for å få en sterk forankring og eierskap til sluttproduktet.
  - b) Viser til at kommunen skal sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge, eldre og funksjonshemmede. Et godt, forankret og forpliktende opplegg for medvirkning innebærer en konkretisering av møter som ønskes avholdt.
  - c) Fremdriftsplanen viser i utgangspunktet et noe optimistisk forhold til milepæler, forutsatt at ressursene er stabile. Erfaringsmessig kan utredningsfasen ta lengre tid enn planlagt, og KU-arbeidet kan bli større enn forventet avhengig av innkomne innspill
  - d) Barn og unge skal involveres og høres – et konkret mål angitt i kommunens samfunnsdel. Kommunens fokus på barnetråkkregistreringer er veldig positivt. Viktig at problemstillinger og planforslag presenteres på forståelig måte. Ungdomsråd er høringsinstanser når planforslag legges ut til offentlig ettersyn, jf. pbl. § 5-2. Vi ber om at planforslaget er tydelig på hvordan barn og unges interesser er ivaretatt og hvordan de har medvirket i planprosessen
  - e) Tffk ber om at helsetjenestene/kommuneoverlegen og opplæringsenheten blir implementert i kommunens arealplanlegging. Dette for å ivareta helsehensynet og barns/unges interesser og tverrfaglighet i arealplanleggingen.
  - f) Kommunen legger opp til bred medvirkning til en bred medvirkningsprosess blant frivillige lag og foreninger, noe som er positivt. Vi oppfordrer også til å involvere Midtre Hålogaland friluftsråd og FNF Troms i det videre arbeidet.
  - g) Fylkeskommunen ønsker å medvirke i planprosessen for å sikre at vesentlige samfunnsinteresser ivaretas, og forutsetter at kommunen legger til rette for slik medvirkning
3. Konsekvensutredning (KU) og utredningsbehov
  - a) Med unntak av arealregnskap kan ikke Tffk se at det er gjort vurdering av kommunens kunnskapsgrunnlag på konkrete temaer. KU-forskriften § 14 viser innholds krav for planprogrammet, der det påpekes at det skal gis beskrivelse av forhold/tema som skal utredes og hvilke metoder man tenker å benytte seg av. Her kan man ta utgangspunkt i KU-forskriften § 21 og systematisk vurdere om kunnskapsgrunnlaget er godt nok.
  - b) Fylkeskommunen ser arealregnskap som et viktig og fremtidsrettet grep, og ber om at kommunen i denne sammenhengen også vurderer klima.
  - c) Arealregnskap - Tffk har forslag til flere utredningstemaer: tilgjengelig og funksjonell strandsone, viktige friluftsområder, fritidsboliger, hvilke karbonrike arealer (myrer/våtmark) man ikke skal berøre og hvilke skogressurser som kan være viktige for å binde karbon
  - d) Klima - Fylkeskommunen vil påpeke at der man vurderer nye utbyggingsområder skal både klimagassutslipp og

klimasårbarhet utredes. Fylkeskommunen anbefaler at kommunen bruker den nye veilederen om konsekvensutredninger for klima og miljø i planarbeidet.

- e) Helse og helsekonsekvensvurdering - Helsekonsekvensvurderinger er dermed et virkemiddel for å ivareta helsehensyn i alle sektorer og er et ledd i arbeidet med å utjevne sosial ulikhet i helse. Det er viktig at folkehelse vurderes og ivaretas ved revidering av alle kommunale planer, jf. prinsippet om «Helse i alt vi gjør».
- f) Samferdsel - I konsekvensutredningen må det vurderes om nye utbyggingsområder vil ha trafikale konsekvenser for fylkesvegnettet.
- g) Samferdsel - Sikkerheten for barn og andre myke trafikanter er et viktig lokaliseringskriterium ved avsetting av ny bolig- og fritidsbebyggelse, samt annen arealbruk som skaper ny gangtrafikk. Trafikksikkerhet må synliggjøres før en kan fastsette arealbruken for nye utbyggingsområder. Eventuelle behov for gang-/sykkelveger som følge av nye boligområder må også medtas som rekkefølgebestemmelser på kommuneplannivået
- h) Samferdsel – vises til flere temaer som forventes konsekvensutredet eller som et utredningskrav til detaljregulering. Temaer tilknyttet fremkommelighet for alle grupper, trygg skolevei, trafikkanalyser, vegkapasitet, reisemiddelfordeling, parkering, støy, luftforurensning.
- i) Samferdsel - foreslår at det tas inn et utredningstema som ser på om arealbruken er i samsvar med målene i statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- j) Kulturarv - I planprogrammet har kommunen nevnt det rike kulturmiljøet, men det kommer ikke frem hvordan dette skal ivaretas og nyttes i ulike sammenhenger. Kommunen skal lage en kulturminneplan, som vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for kommuneplanen. Det er en viktig start for å skaffe seg en oversikt over de kulturminner kommunen har ansvar for og å bli bevisst på egen kulturarv. Lokal kunnskap og god medvirkning fra innbyggerne vil være nyttig. Kulturminneplanen bør vise oversikt, prioritering og en handlingsplan. Konsekvensutredningens kunnskapsgrunnlag for kulturminner og kulturmiljø bør også være basert på Askeladden – men må huske at oversikten ikke representerer en endelig fasit og ikke fullt ut oppdatert.
- k) Friluftsliv - Fylkeskommunen anbefaler kommunen om å revidere sin kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i forbindelse med revisjonen av kommuneplanens arealdel. Det anbefales å gjøre dette i forbindelse med revisjon av arealdelen – nåværende datagrunnlag ble ferdigstilt for mange år siden → trenger oppdatering/justeringer.
- l) Differensiert strandsoneforvaltning - Fylkeskommunen er åpen for å kunne se på differensierte løsninger, men minner om at virkninger og konsekvens må vurderes for hvert enkelt tilfelle.
- m) Gjennomgang av gjeldende reguleringsplaner - På generelt grunnlag vil vi sterkt anbefale at kommunen gjør en konkret vurdering av alle reguleringsplaner for å ha et planverk som tilfredsstillt krav iht. gjeldende lovverk og som er i tråd med utviklingen som har skjedd siden vedtak – og som i tillegg ikke vil komme i motstrid med arealdelen. Kommunen kan med

fordel gi en skjematisk gjennomgang av hvordan reguleringsplanene er vurdert og hvorvidt de skal videreføres helt/delvis eller oppheves

4. føringer for planarbeidet

- a) Tffk viser til en opplisting av regionale planer som må suppleres (ses i innspilllets fulle lengde)
- b) Tffk savner Tjeldsund kommunes trafikksikkerhetsplan for 2020-2024 som lokal føring for planarbeidet

Innspill til arealdelen

1. Samordna bolig- areal- og transportplanlegging

- a) I den grad at kommunen ønsker å legge til rette for ny utbygging og fortetting langs fylkesvegnettet, bør dette (vurdering av Samordna bolig- areal- og transportplanlegging) komme frem i kommuneplanens arealdel. Videre anser vi det som svært viktig at det settes krav til utarbeidelse av detaljregulering for byggeområdene, da enkeltutbygging ofte vil kunne bli etablert tilfeldig og planløst uten en nærmere avklaring for eksempel når det gjelder infrastruktur
- b) Det er viktig at utbyggingsmønstrer dimensjoneres etter vegnettet, dvs. at framtidig utbygging anlegges i områder der vegnettet er i stand til å håndtere økt mengde, eventuelt der det er mulig å bygge ut/oppgradere vegnettet i tråd med ønsket utbygging
- c) Ønsker kommunen å legge ut nye områder til boliger, bør det satses på områder som allerede har utbygget infrastruktur med god nok vegstandard, gang- og sykkelveg og kollektivtilbud.
- d) Omfanget av spredt boligbygging bør også begrenses. Kommunen bør legge opp til konsentrering av bolig- og næringsbebyggelse rundt de eksisterende tettstedene/grendesentre.
- e) Legger kommunen ut nye områder uten at kvaliteten på vegsystemet er godt nok, så er det viktig å bruke rekkefølgekrav i bestemmelsene. Dette vil da sikre at nødvendig vegsystem er på plass før boligene tas i bruk. Tffk er opptatt av at det legges til rette for myke trafikanter, spesielt må trygg skoleveg sikres

2. Nye og eksisterende utbyggingsområder

- a) Kommunen skal utarbeide et arealregnskap, som bl.a. vil gi informasjon om dagens arealbruk. Et slikt regnskap vil gi kommunen et godt utgangspunkt for evaluering av gjeldende kommuneplan – vil videre bli grunnlag for Tffk opp mot regionale og statlige føringer.
- b) I utgangspunktet bør det i bestemmelsene stilles krav om reguleringsplan for nye utbyggingsområder. Pbl. § 11-10 legger derimot opp til at det også kan avsettes områder uten plankrav – må være konkrete avsatte utbyggingsvilkår i bestemmelsene. Kommunen bør vurdere hvilke områder dette burde gjelde for.
- c) Gjennomgang av fradelte eiendommer i LNFR-områder som er bebygd, for å se på muligheter til å forenkle byggesaksprosessen og unngå dispensasjonsprosessen. Her er det viktig at eksisterende bebyggelse i LNFR-områder som avsettes for første gang i kommuneplanens arealdel er å anse som nytt arealformål og må derfor også konsekvensutredes – flere eiendommer kan ses i ett i stedet for tomt-vis KUer.

3. Klima

- a) Det bør jobbes med klimatilpasning i arealplaner
  - b) Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning skal ligge til grunn for kommunens planlegging
  - c) Det anbefales å benytte hensynssoner på plankart der det er myrer, våtmarksområder og/eller sårbar skog som ikke skal bygges ned og bruke bestemmelser for å ivareta klimahensyn
4. Folkehelse: Fylkeskommunen mener at det er viktig at kommunen gjør en helhetlig kartlegging av dagens bruk av arealer sett i forhold til framtidig behov/ønsker. Det siste for å forhindre eventuell nedbygging av viktig naturområder for høsting, friluftsliv, naturopplevelse for skole/barnehage, innskrenkning av allerede avsatt/opparbeidet områder for sosial- og fysisk aktivitet eller andre formål som gir gode stedsopplevelser og bevegelsesmuligheter for befolkningen.
5. Samferdsel:
- a) Ved deltakelse i planarbeid skal Troms og Finnmark fylkeskommune derfor påse at foreslått arealbruk ikke er i konflikt med hensynet til fremkommelighet og trafikksikkerhet langs fylkesvegnettet, samt utvikling, drift og vedlikehold av fylkesvegene
  - b) Troms og Finnmark fylkeskommune forventer at kollektiv er et sentralt tema i arbeidet med kommuneplanens arealplan for Tjeldsund kommune.
  - c) Trafikale forhold knyttet til eksisterende og nye utbyggingsområder bør omtales. Tilsvarende ved endringer i omgivelsene til eksisterende anlegg og områder
  - d) Dersom byggegrenser langs veg ikke er fastsatt i en arealplan etter plan- og bygningsloven, gjelder veglovens bestemmelser, jmfør vegloven § 29. Vi vil imidlertid gjøre kommunen oppmerksom på at byggegrensene langs fylkesvegene i Troms - de som ikke er fastsatt i annen arealplan - er på henholdsvis 50 og 15 meter, jfr. fylkesrådvedtak av 25.05.10. Veiene er delt inn i primær- og sekundærveger, oversikt finnes i veglistene til Statens vegvesen.
  - e) Byggetiltak nærmere fylkesveg enn byggegrensene som fastsatt i fylkesrådsvedtak tillater, skal derfor behandles av oss.
  - f) For å unngå kryssing av veg er det viktig at parkeringsplasser etableres på samme side av vegen som målpunktet. Videre må det avsettes tilstrekkelig med areal slik at man unngår parkering på og langs veg.
  - g) Universell utforming vil også gjelde i forholdet til fylkesveger.
6. vannforvaltning:
- a) For å følge opp dette ansvaret anmodes kommunen om å innarbeide vannmiljø som et vurderingstema i sin ordinære saksbehandling og kvalitetssikringssystemer. Dette kan gjøres ved å ta inn generelle retningslinjer, planbestemmelser og hensynssoner for arealplanlegging, noe som kan bidra til å sikre godt vannmiljø i kommuneplanen. Bør videre være i tråd med regional vannforvaltningsplan.
  - b) I bestemmelser til kommuneplanens arealdel og underliggende arealplaner kan det ved behov stilles rekkefølgekrav for å sikre at fastsatte mål for vannmiljø nås og at vannforekomsten ikke settes i risiko for å få forringet miljøtilstand
  - c) Det er viktig at kommunen tar hensyn til drikkevannskildene i sitt planarbeid. Kommunen oppfordres til å innarbeide hensynssoner for drikkevannskilder i kommuneplanens arealdel.
7. Kulturarv:
- a) Det må ikke legges til rette for nye utbyggingsområder som kommer i direkte konflikt med hittil kjente automatisk freda kulturminner/kulturmiljøer.

- b) Det bør heller ikke legges til rette for tiltak i nærheten av kulturminner/kulturmiljøer som kan være skjemmende for kulturmiljøene
- c) Det må tas inn i kommuneplanen at kommuneplanen ikke er avklart i forhold til lov om kulturminner av 1978 – det gis forslag til formulering av planbestemmelser (se innspilllets fulle lengde).
- d) Det anbefales å legge hensynssoner over automatisk fredete og vedtaksfredete kulturminner, med tilhørende bestemmelser.
- e) Hensynssoner med bestemmelser er et godt verktøy for å ivareta kommunens prioriterte kulturmiljøer og kulturminner gjennom pbl.
- f) I tillegg til hensynssone for båndlegging av kulturminner og hensynssone for bevaring av kulturmiljø har kommunen anledning til å angi generelle bestemmelser for å ivareta kulturminner i arealdelen. Det vises til Riksantikvarens veileder for planlegging etter pbl.
- g) I tillegg til hensynssone for båndlegging av kulturminner og hensynssone for bevaring av kulturmiljø har kommunen anledning til å angi generelle bestemmelser for å ivareta kulturminner i arealdelen.
- h) Det vises ellers til egne kulturminnefaglige innspill fra Sametinget

8. Friluftsliv:

- a) Fylkeskommunen anbefaler å benytte arbeidet med kommuneplanens arealdel til å se på nye aktuelle områder for statlig sikring. Nærfriluftsområder og strandsoneareal kan være særlig aktuelt.
- b) Fylkeskommunen oppfordrer til å se ferdelsåreprosjektet og arealplanen i sammenheng. Registreringene av barnetråkk vil kunne være verdifullt i det videre arbeidet med ferdelsåreprosjektet.
- c) Andre forhold som kan ses på: besøksforvaltning og å utrede aktuelle tema i den forbindelse, støy- og lysforurensing, og nærfriluftsområder
- d) Hvis kommunen ønsker å hjemle tilretteleggingstiltak for friluftslivet, slik som gapahuker o.l. er det anledning til dette. Området må avsettes som LNFR-spredd bebyggelse, med bestemmelser etter pbl. § 11-11 nr. 2. Området må avsettes som LNFR-spredd bebyggelse, med bestemmelser etter pbl. § 11-11 nr. 2.

9. Jordvern:

- a) Jordvernet er ytterligere skjerpet, se blant annet Hurdalsplattformen
- b) Jordvern må ses på som en overordnet samfunnsinteresse og grunnleggende forutsetning for bærekraftig utvikling
- c) I et klimaperspektiv bør det verken bygges ut på myr, i skog eller på jordbruksarealer.
- d) Regional plan for landbruk i Troms 2014-2025 har følgende planretningslinje: «Landbrukets kjerneområder skal innarbeides i kommunens samfunns- og arealplan. Kjerneområdene innarbeides i kommunens arealdel som hensynssone landbruk når det skal utarbeides ny arealdel til kommuneplanen». Dette må ivaretas i planarbeidet

- 10. Regionalt planforum: Erfaringsmessig er det i arbeidet med kommuneplanens arealdel nyttig med en runde i planforum ved oppstart, og deretter når hensynssoner og nye arealformål begynner å legges inn i et planutkast.

11. Ved høring av planforslag ber Tffk om at SOSI-fil og PDF inkl. tegnforklaring av plankartet sendes Kartverket
12. Avslutning: Tffk ønsker at det skal være lav terskel for å ta kontakt ved behov for avklaringer, råd og veiledning underveis.

Kommentar

Til planprogrammet

1. Tas til orientering. Det er kommet nytt punkt i planprogrammet kap 6.1 som sier noe mer om hvilke planer som tenkes vurdert, herunder behov for gjennomgang, endring, oppheving eller implementering i KPA. I kap 6 sies det noe mer om utviklingen i regionen og lokalt, samt hvordan dette skal jobbes med i revideringen av KPA. Ellers vil medvirkning, dialog med sektormyndigheter og utredninger/KU/ROS være førende elementer i planprosessen.
2. (a-g) tas til orientering. Fremdriftsplan er justert til å ha et lengre perspektiv. Medvirkning for grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge, eldre og funksjonshemmede skal sikres – og er tatt inn som punkt i tabellen i kap 3.3. Det vil være flere enheter i kommunen som er relevante for utarbeidelsen av KPA, enhet for helse og oppvekst vil naturlig komme med her – det er allerede planlagt møter for å ivareta de hensyn som Tffk trekker frem. Forslag til å inkludere Midtre Hålogaland friluftsråd og FNF Troms i planprosessen tas til orientering. Tjeldsund kommune ønsker tett dialog med Tffk i prosessen, og ønsker med dette å sikre deres deltakelse og medvirkningsmuligheter.
3. (a-m) tas til orientering. Det er kommet noe mer beskrivelse på temaer og hvilke utredninger som ses nødvendig i planprosessen. Klima som del av vurderingen og i tilknytning arealregnskap tas til orientering. Forslag til flere utredningstemaer til arealregnskap tas til orientering. For nye utbyggingsområder vil klimagassutslipp og klimasårbarhet utredes. Fokus på folkehelse og innarbeidelse av dette i KPA tas til orientering. I KU vil trafikale konsekvenser for fylkesvegnettet fremkomme. Vurdering av sikkerheten for barn og andre myke trafikanter vil være viktige lokaliseringkriterium i planarbeidet. Forslag til utredning av planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging i KPA-arbeidet tas til orientering. Innspill til kulturminneplanen tas til orientering – medvirkning, lokal kunnskap og bruk av offentlig tilgjengelige tjenester (f.eks. Askeladden) vil være viktig i arbeidet. Innspill om ny kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder tas til orientering. Virkninger og konsekvens må vurderes for hvert enkelt tilfelle der strandsone vil berøres i revidert KPA. Det vil gjøres en gjennomgang av reguleringsplaner.
4. (a-b) tas til orientering. Punktene i innspillet er tatt inn i planprogrammet.

Til arealdelen

1. (a-e) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
2. (a-c) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
3. (a-c) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
4. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.
5. (a-g) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel.

		<ol style="list-style-type: none"> 6. (a-c) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. Hensynssone tilknyttet drikkevannskilder ses i planprogrammets kap. 6.2. 7. (a-h) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 8. (a-d) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. 9. (a-d) Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. Landbrukets kjerneområder skal kartlegges i planprosessen, og det skal vurderes satt hensynssoner med tilhørende bestemmelser. Hensynssone tilknyttet dette ses i planprogrammets kap 6.2. 10. Tjeldsund kommune ønsker å benytte seg av planforum gjennom planprosessen. 11. Planforslag ved høring skal oversendes Kartverket i de oppgitte formater for kontroll – kontroll skal skje før planforslaget legges ut til høring. 12. Tjeldsund kommune ønsker god dialog gjennom planprosessen med Tffk og sektormyndigheter.
<p>14</p>	<p>Statsforvalteren i Troms og Finnmark</p> <p>09.05.2022</p> <p>v/ planvarsel og høring/offentlig ettersyn av forslag på planprogram</p>	<p>Innspill/merknad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planprogrammet angir ikke hvordan kommunen vil løse planleggingen for sjø- og landarealene. Statsforvalteren anbefaler et samlet plandokument for kommunens land- og sjøarealer. 2. Kommune bør ta utgangspunkt i eksisterende utbyggingsområder og utarbeide et arealregnskap for å få oversikt av hva som er til rådighet og sette dette opp mot nye behov. 3. Kommunen har svært gode landbruksressurser og det forventes et skarpt fokus på jordvern. Det drives også reindrift i kommunen. Dette er en arealkrevende næring med ulike behov gjennom årstidene og utbyggingsmønster må derfor ivareta både ressursgrunnlaget og driftsforhold 4. Statsforvalteren erfarer at det er viktig å ha en tett dialog med ulike sektormyndigheter når utkast til plankart og bestemmelser er klart 5. Planbeskrivelsen vil være svært viktig for å belyse kommunens intensjoner, mål og valg av løsning, særlig den samlede virkningen av forslag til utbyggingsmønster. Planbeskrivelsen må ha gode koblinger til kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi. 6. Minner om pbl §5-1 og kommunens ansvar for å sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge 7. kommunen må oppfylle kravene til konsultasjon etter Sameloven 8. Naturressurser og felles goder samt klima og miljø: Kommunen oppfordres til å kartfeste kjerneområder for landbruk, reindrift og naturmiljø. I plankartet kan kjerneområdene avsettes som hensynssoner etter pbl § 11-8 nr. c). Statsforvalteren vil understreke at en kartlegging av kjerneområder i LNFR-sonen ikke er det samme som et byggeforbud. 9. By- og tettstedsutvikling samt utbyggingsmønster: <ol style="list-style-type: none"> a) Statsforvalteren vil anbefale at kommunens vurderer om tettsteder eller deler av tettsted, skal avsettes som sentrumsområder med krav om egen plan, enten kommunedelplan eller som områderegeringsplan. b) Kommunen anbefales å ha en tydelig tilnærming til lokalsentra i kommunen, hvor det vil være viktig å få til en god utvikling av

disse for å opprettholde bosetting og servicetilbud over hele kommunen.

10. Boligbebyggelse, Industri og næring, Fritidsbebyggelse, Teknisk infrastruktur:
  - a) Kommunen anbefales å evaluere hvilke arealer som er satt av i de to gamle kommuneplanene og om disse formålene er riktig plassert i forhold til dagens behov for boliger, hytter, næringsarealer mm.
  - b) Statsforvalter vil tilrå en kritisk gjennomgang av behovet for formål og plasseringen av disse. Uaktuelle områder bør tas ut og til fordel for nye områder med større aktualitet og behov.
11. Bør inngå dialog med Forsvarsbygg som følge av forsvarets aktivitet, blant annet ved utbyggingen av Evenes flyplass. Med tanke på å dekke deres behov, og legge opp til realistisk bruk av kommunens arealer – skaper forutsigbarhet.
12. Bærekraftig og differensiert bruk av strandsonen:
  - a) Statsforvalter anbefaler kommunen å legge opp til en differensiert strandsoneforvaltning.
  - b) Det må gjøres en konkret vurdering av interesser på aktuelle steder og strekninger, og det må angis områder hvor det er behov for å opprettholde et restriktivt strandsonevern og alternativt angi hvor det kan inntas en mer liberal holdning.
  - c) Tjeldsund kommune har lengre strekninger med strandsoner med bebyggelse, og det kan være aktuelt å også stille et byggeforbudskrav på oversiden av vegen i enkelte deler av kommunen.
  - d) Kommunen må også fastsette byggegrense langs vassdrag
13. Leve hele livet: I arbeidet med arealdelen bør Tjeldsund kommune ta utgangspunkt i en lokalsamfunnsanalyse for det helhetlige boligbehovet i kommunen. Slik vil kommuneplanens arealdel kunne bidra til å sørge for nok og varierte, gode og tilpassede boliger også for de med særskilte behov.
14. Samfunnssikkerhet og klimasårbarhet:
  - a) fokus på sikker byggegrunn, alle nye utbyggingsområder skal konsekvensutredes.
  - b) Statsforvalter oppfordrer kommunen til å gå gjennom konsekvensutredningen for de eksisterende utbyggingsområdene som eventuelt skal videreføres, se om det er fagområder som bør oppdateres og så eventuelt supplere en KU for disse områdene med ny aktuell kunnskap. Blant noen av temaene som anbefales – samfunnssikkerhet, klimatilpasning, miljøtema som grenser til verneområder, naturkartlegging
  - c) Anbefales videre å aktivt bruke NVEs kartbaser for sikker byggegrunn i arbeidet med arealdelen slik at det ikke avsettes områder med usikker utbyggingsmulighet – gir større tydelighet og forutsigbarhet.
  - d) Må benytte tilgjengelige offentlige databaser til utredninger, lokal kunnskap kan fungere som supplerende kunnskap. Kan være behov for tilleggsutredninger av kompetente fagmiljøer på enkelte temaer. Viktig for at Statsforvalter skal kunne bedømme kvaliteten og holdbarheten i konsekvensutredningen.
  - e) Skal også gi en samlet KU for arealdelen og vurdere konsekvenser opp mot sektorhensynene.
15. Sentrumsutvikling, stedsutvikling og boligbygging

- a) Kommunen anbefales å kartlegge boligreserver som en del av arealregnskapet.
- b) Statsforvalteren oppfordrer kommunen til en kritisk gjennomgang av de avsatte områdene for å evaluere om de er riktig plassert og har riktig størrelse i forhold til dagens utbyggingsbehov
- c) Dersom tettstedene avsettes med formålet «Sentrum» vil Statsforvalteren anbefale at det senere utarbeides mer detaljerte planer
- d) Kommunen bør vurdere nøye avgrensingen av disse områdene med tanke på kostnader for senere kartlegging og utredningskrav
- e) Ut fra avstander, topografi og bosettingsmønster anser Statsforvalteren at det er viktig å videreføre gode og funksjonelle tettsteder for hele den nye kommunen

16. Fritidsbebyggelse: Kommunen må ta en tilsvarende evaluering av arealer satt av til hytter for hele kommunen. Ressursvernet blir vektlagt tungt ved vurdering av nye hyttefelt.

17. LNFR

- a) Tjeldsund kommune anbefales å definere de sentrale behovene for spredt utbygging og etablere et klart bilde av hvordan behovene kan kombineres med et ressursvern
- b) Statsforvalteren vil oppfordre kommunen til aktivt å kartfeste de sentrale arealene for henholdsvis landbruk, natur, friluftsliv og reindrift som hensynssoner etter pbl § 11-8 nr c. Statsforvalteren vil understreke at en hensynssone er en klargjøring av en sektorinteresse i LNFR-sonen, og ikke er en automatisk byggeforbudssone. Kartlegging av kjerneområder er viktig ved avklaringer om spredt utbygging i LNFR-sonen

18. Landbruk

- a) Kommunen må kartlegge landbrukets kjerneområder og avsette sentrale kjerneområdene som hensynssoner etter pbl § 11-8 nr c. Mangelfull kartlegging vil møte innsigelse fra Statsforvalter og fylkeskommunen.
- b) Viser til skjerpede og strengere jordvern – gjelder både dyrket og dyrkbar jord
- c) Statsforvalteren vil signalisere at jordvern vil bli tungt vektlagt og omdisponering av drivbare landbruksarealer, jord og skog, vil i utgangspunktet bli møtt med en restriktiv holdning

19. Natur: anbefaler å utarbeide en egen KDP for naturmangfold. Kjerneområder kan avsettes som hensynssoner iht pbl §11-8 nr c). Kan også vurdere om det skal avsettes egne hensynssoner rundt fredede naturområder for å bedre sikre vernet

20. Friluftsliv: Kommunen har tidligere kartlagt sentrale friluftsområder, og kan anvende denne kartleggingen i arbeidet med LNFR-sonen

21. Reindrift:

- a) Kommunen bør kartfeste også reindriftenes kjerneområder for å unngå driftskonflikter mellom reindriftnæringen og utbygging.
- b) Utbygginger som vil redusere bruken av flytteleier, vil innledningsvis bli møtt med en direkte innsigelse.
- c) Vi vil også trekke fram at akkumuleringen av utbygginger som kan lede fram til økte driftsulemper som i sum gjør at et område ikke kan brukes i næringen. – Viser særlig til hytteutbygging og økt aktivitet som følge av dette

22. Spredt utbygging i LNFR-sonen:

- a) Håndtering av spredt utbygging i LNFR –sonen iht pbl § 11.7 nr. 5b), krever at omfang og lokalisering av henholdsvis bolig,

hytter eller næring er angitt. Det vises til veiledere som bistand til vurdering av lokaliseringskriterier for slikt arealformål.

- b) Alternativet til dette formålet kan være å i stedet benytte §11-7 nr. 1 Bebyggelse og anlegg med bestemmelser for utbyggingen etter § 11-10. Bruk av §11-10 kan også redusere behovet for senere reguleringsplanlegging av byggeområder.
23. Bruk og vern av strandsonen og sjøområdene – kommuneplan for sjøområder: Planprogrammet gir imidlertid liten informasjon om grensegangen mellom kommuneplanens arealdel og vedtatt kystsonenplan. Det er viktig at kommunen ser arealbruken i sjø og på land i sammenheng, og utarbeider et felles plandokument som omfatter både landdelen og sjødelen – se arealbruk på land og i sjø i sammenheng.
  24. Eksisterende kommunedelplaner og reguleringsplaner innenfor planområdet:
    - a) En revisjon av kommuneplanens arealdel er det riktige tidspunktet for å gå gjennom alle vedtatte reguleringsplaner og utarbeide en samlet oversikt. I det videre arbeidet bør kommunen ta stilling til om enkelte eldre og utdaterte reguleringsplaner skal oppheves. Kommunen må lage en oversikt over reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde og innarbeide disse i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel.
    - b) Videre må kommunen avklare hvordan motstrid mellom bestemmelser i en reguleringsplan og bestemmelser i kommuneplanens arealdel skal løses.
    - c) Det er også viktig å ta stilling til byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen i eldre reguleringsplaner som mangler avklaringer av byggegrense.
  25. FNs bærekraftsmål og klimagassreduksjoner:
    - a) Statsforvalteren anbefaler kommunen å vurdere hvordan kommuneplanens arealdel kan bidra til reduserte klimagassutslipp, bærekraftsmål nr 13.
    - b) Ber om at det i planbeskrivelse tas inn en kort omtale av hvordan planen kan bidra til å nå bærekraftsmålene
  26. Naturmangfoldloven:
    - a) Vi minner om naturmangfoldlovens krav i § 7 om å synliggjøre vurderingene etter naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 i besluttede vedtak. Arealdelen må bygge på en vurdering etter de miljørettslige prinsippene både for det enkelte tiltaket i planen, og for planforslaget i sin helhet.
    - b) Statsforvalteren anbefaler at disse vurderingene innarbeides i planbeskrivelsen
    - c) Vi anbefaler at kommunen gjør planarbeidet med arealdelen til en god prosess, som også sikrer et rikt naturmangfold rundt kommunens innbyggere. Utredningen av naturmangfold kan innarbeides i Planbeskrivelsen.
  27. Konsekvensutredninger:
    - a) Det skal utarbeides KU for alle nye foreslåtte byggeområder – viser til bruk av Miljødirektoratets digitale veileder, samt forskrift om konsekvensutredninger kap 5.
    - b) I arbeidet med konsekvensutredningen er det viktig å vise hvilke datakilder som er brukt i de ulike sektortemaene
    - c) Statsforvalteren vil understreke at KU-en også må vurdere den samlede effekten av det foreslåtte utbyggingsmønsteret.
    - d) Vurderinger og konklusjoner må også innarbeides i Planbeskrivelsen som vil belyse kommunens valg av arealdisponering

28. Verneområder: i arbeidet med kommuneplanens arealdel Tjeldsund er det viktig å ha fokus på at arealbruk utenfor verneområdene ikke fører til reduksjon av verneverdier inne i verneområdet. Se naturmangfoldloven § 49.
29. Kantvegetasjon langs vassdrag:
  - a) Statsforvalteren ser det som viktig at kommunen fastsetter bredden på vegetasjonsbeltet langs vassdrag i kommunen. Bredden på vegetasjonsbeltet må fastsettes ut fra kriteriene i vannressursloven § 11 første ledd
  - b) Vi minner om at myndighet til å dispensere fra vannressursloven § 11 tredje ledd er delegert til Statsforvalteren.
30. 100-metersbeltet langs vassdrag – varig verna vassdrag: Statsforvalter anbefaler kommunen å følge opp veiledning/anbefalinger gitt av forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag vedlegg 1 – kommunal planlegging. Arealer i vassdragsbeltet langs vannstrengen som ikke båndlegges, bør legges ut til LNFR i kommuneplanens arealdel.
31. Konsekvenser for anadrom laksefisk og sjølaksefiske: Mulige konsekvenser på bestander av anadrom laksefisk må være med i planarbeidets konsekvensutredning under eget tema
32. Bestander av elvemusling: mulige konsekvenser på bestander med elvemusling må være med i planarbeidets konsekvensutredning under eget tema – Viser til Miljødirektoratets handlingsplan for elvemusling (rapport M-1107 fra 2018)
33. Konsekvenser for sensitive arter: Endret arealbruk og de virkningene det vil kunne ha for sensitive arter må konsekvensutredes under eget tema. Denne delen av konsekvensutredningen må være unntatt offentligheten, jf. Offentleglova § 24 jf. Miljødirektoratets veileder M606/2016
34. Naturmangfold – innleggelse av data i offentlige databaser: Minner om § 24 i forskrift om konsekvensutredninger. Data som samles inn ved konsekvensutredninger skal systematiseres i samsvar med standarder når de foreligger. Skal videre gjøres tilgjengelig for offentlige myndigheter.
35. Vannforvaltning:
  - a) Ved inngrep i vann er dokumentasjon og vurdering av tiltaket etter vannforskriften § 12 en sentral del av kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlovens § 8
  - b) Dersom kommuneplanens arealdel legger rammer for inngrep og aktiviteter i økosystemer i vann som kan påvirke miljøtilstanden, må dette konsekvensutredes.
  - c) Det er den nye vannforvaltningsplanen som må legges til grunn for arealplanlegging i Tjeldsund kommune - Troms og Finnmark vannregion 2022-2027
  - d) I kapittel 7 Relevante utredningstema er det under overskriften "Bruk og vern av strandsonen og sjøområdene- kommunedelplan for sjøområder - foreslår at formuleringen vurderes løftet slik at den blir gjeldende generelt for hele planprogrammet.
36. Småbåthavner:
  - a) Det er viktig at kommunen legger opp til en god struktur av småbåthavner gjennom kommuneplanarbeidet. Ønskelig i strandsonen å samle inngrep – tilsvarende for småbåthavner med tanke på forurensning. Småbåthavner bør samlokaliseres til områder der utbygging kan skje uten for store inngrep i landskapet eller i sjøen og uten å komme i konflikt med viktige friluftsområder og naturverdier

- b) Dersom det er ønskelig med nye områder for småbåthavner/anlegg i kommuneplanen må det utredes hvilke havner/anlegg som ligger i nærheten og om det er mulig å utvide disse.
  - c) Ber om at det blir satt krav om at det skal avsettes areal for vedlikehold av båtskrog dersom det skal legges ut nye områder for småbåthavner med båtopptrekk i kommuneplanen. Eventuelt må det gjennom planarbeidet synliggjøres hvor spyling/skraping/vedlikehold av båtskrog skal foregå.
  - d) Forurensningsforskriften kapittel 20 om levering og mottak av avfall fra skip omfatter også småbåthavner
37. Oversending av planforslag i SOSI-format før høring: Statsforvalter ber om at kommunen sender planavgrensningen som SOSI-fil og PDF-utskrift til Kartverket. Samtidig ber de om at forslag til plankart sendes som SOSI-fil og PDF-utskrift til Kartverket.
38. Planforutsetninger og overordnede rammer i arbeidet: I det videre arbeidet må kommunen til enhver tid ta utgangspunkt i de til enhver tid gjeldene forskrifter og planretningslinjer – må oppdateres med siste versjoner av aktuelle styringsdokumenter.
39. Avslutning:
- a) Planen inngår i Statsforvalterens samordningsoppgave. Ordningen gir Statsforvalteren fullmakt til å samordne og eventuelt avskjære innsigelser fra statlige myndigheter.
  - b) Når planen legges ut til offentlig ettersyn og høring ber vi om at det settes av god tid til høringsprosessen – minimumsfristen på 6 uker fører ofte til anmodning om forlenget høringsfrist.
  - c) Tjeldsund kommune er nå i gang med et omfattende og krevende arbeid som også vil kreve god dialog med ulike regionale myndigheter. Vi vil oppfordre kommune til hyppige dialogmøter med sektormyndigheter underveis i prosessen slik at aktuelle løsninger kan drøftes tidlig i planprosessen
  - d) vil også oppfordre kommunen til å legge planen fram i Planforum, både til orientering, men også for mer prinsipielle avklaringer. Avklaringer bør skje før kommunen legger planforslag ut til offentlig ettersyn og høring.

Kommentar

1. Det er kommet nytt punkt i planprogrammet i kap 6.1 som sier noe mer om gjeldende planverk og behovet for gjennomgang av reguleringsplaner. Etter en skjematisk vurdering av gjeldende planer vil man vite mer hvilke som tenkes videreført, innarbeidet i KPA eller opphevet. I arbeidet med arealdelen er det innledningsvis tenkt revisjon av landarealene, mens Kystplan II tenkes videreført for sjøarealene. Det kan likevel ses nødvendig med gjennomgang av Kystplan II, og det må i løpet av arealdelprosessen vurderes om dette gjøres innad denne planprosessen eller i etterkant. Land- og sjøarealer skal likevel ses i sammenheng.
2. Tas til orientering
3. Tas til orientering
4. Det er ønskelig gjennom planprosessen å ha god dialog med sektormyndighetene – generelt og via planforum.
5. tas til orientering
6. Medvirkning for grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge, eldre og funksjonshemmede skal sikres – og er tatt inn som punkt i tabellen i kap 3.3 for å understreke lovkravet.

7. Under kapittel 3 Medvirkning, videre 3.3 «Planlagt medvirkning i planprosessen ved ny arealdel». Konsultasjoner er lagt inn i tabellen under *Lovpålagt*, for å understreke lovkravet
8. Tas til orientering. Innspill bringes med til utarbeidelse av planforslag og ny arealdel. Landbrukets kjerneområder skal kartlegges i planprosessen, og det skal vurderes satt hensynssoner med tilhørende bestemmelser. Hensynssone tilknyttet dette ses i planprogrammets kap 6.2.
9. (a-b) Tas til orientering
10. (a-b) Tas til orientering. Temaene nevnes under planprogrammets kap 6.3.
11. Det er planlagt å holde dialog med Forsvarsbygg gjennom planprosessen. Temaer tilknyttet f.eks. arealbehov og behovet for boliger vil være naturlig her.
12. (a-d) tas til orientering. Temaet tas opp i planprogrammets kap 6.3, og er naturlig utredningstema for KU til arealdelen (ses også i planprogrammets kap 7.1).
13. tas til orientering. Behovet for nok og varierte boligtypologier for alle livsfaser og behov er blant temaer som nevnes i planprogrammets kap 6.3.
14. (a-e) Tas til orientering.
15. (a-e) tas til orientering
16. tas til orientering
17. (a-b) tas til orientering. Se svar punkt 8 og 12
18. (a-c) tas til orientering. Se svar punkt 8
19. tas til orientering
20. tas til orientering. Se også planprogrammets punkt i kap 7.1 tilknyttet utredning/KU/ROS hvor friluftsliv er trukket frem
21. (a-c) Tas til orientering. Se svar punkt 8. Det er innledet dialog med reinbeitedistriktene og er planlagt å ha dette gjennom planprosessen.
22. (a-b) tas til orientering
23. se svar punkt 1.
24. (a-c) se svar punkt 1.
25. (a-b) tas til orientering
26. (a-c) tas til orientering
27. (a-d) tas til orientering
28. tas til orientering
29. (a-b) tas til orientering
30. tas til orientering ‘
31. tas til orientering
32. tas til orientering
33. tas til orientering. Utredningstema skal være unntatt offentligheten.
34. Tas til orientering
35. (a-d) tas til orientering.
36. (a-d) se svar punkt 1. Innspill fra Statsforvalter vil være sentralt ved gjennomgang og vurdering av Kystplan II.
37. Planforslag ved høring skal oversendes Kartverket i de oppgitte formater for kontroll – kontroll skal skje før planforslaget legges ut til høring.
38. Tas til orientering
39. (a-d) Tjeldsund kommune ønsker god dialog med sektormyndighetene gjennom planprosessen. Tjeldsund ønsker også å benytte seg av

		planforum. Lengre høringsfrister enn minimumskravet på 6 uker skal følges, slik at sektormyndigheter gis god nok tid.
--	--	---